



BRIEFING

De 62^{ste} zitting van de VN Commissie Status van de Vrouw]

De VN Commissie Status van de Vrouw

In 1946 richtten de Verenigde Naties onder impuls van Eleanor Roosevelt de *Commissie Status van de Vrouw* (CSW) op. De Commissie kreeg de opdracht om de mensenrechten en fundamentele vrijheden van vrouwen te bevorderen.¹ Een opdracht die ze sindsdien nauwgezet uitvoert.

De Commissie is de drijvende kracht geweest achter het *Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen* (CEDAW 1979) en de vier Wereldvrouwenconferenties.

Sinds 1996 waakt ze over de uitvoering van de *aanbevelingen van de Vierde Wereldvrouwenconferentie* (Peking 1995), ook Peking Actieplatform genoemd.² In 2015 werd daar de opvolging *van Agenda 2030 en de Duurzame Ontwikkelingsdoelen (SDG's)* vanuit genderperspectief aan toegevoegd.³ België is sinds 1995 zonder onderbreking een actief lid van de CSW. In 2019 eindigt het Belgisch mandaat.

Werking

De Commissie Status van de Vrouw vergadert jaarlijks gedurende twee weken in New York om een stand van zaken op te maken over de rechten en empowerment van vrouwen. Dit gebeurt aan de hand van twee thema's: een prioritair of hoofdthema en een evaluatiethema waarin de uitvoering van vroegere besluiten van de CSW bekeken wordt. Deze thema's zijn vooraf vastgelegd door de Economische en Sociale Raad van de Verenigde Naties.⁴

De zitting verloopt volgens een vast stramien met voorbereidende vergaderingen en overleg én met tijdens de zitting een ministerieel segment met rondetafels, interactieve dialogen op hoog niveau en experten-panels over het hoofdthema en het geëvalueerde thema. Over het hoofdthema worden onderhandelde besluiten aangenomen. De aangenomen besluiten zijn de belangrijkste output van de zitting: alle VN Lidstaten en instellingen zijn verplicht ze na te leven. Binnen de context van de vergadering van de CSW worden steeds ook enkele bijkomende resoluties aanvaard en meerdere interessante rapporten gepubliceerd, waaronder rapporten van de VN Secretaris-generaal. De zitting is in beginsel het moment om een nieuwe impuls te geven aan het beleid voor gendergelijkheid en vrouwenrechten.

Aanvullend en buiten het officiële werkprogramma van de CSW worden tal van activiteiten georganiseerd: naast de officiële side events is er ook een jaarlijks terugkerend *ngo-forum*. Daarnaast dragen de ngo's via *schriftelijke bijdragen* bij aan de officiële zitting van de Commissie Status van de Vrouw. In 2018 ontving de Commissie niet minder dan 171 schriftelijke bijdragen van ngo's.

¹ Zie *Resolutie 11(II) van 21 juni 1946* van de Economische en Sociale Raad (ECOSOC) van de Verenigde Naties.

² Zie *ECOSOC besluit 1996/6*.

³ Zie *ECOSOC besluit 2015/6*

⁴ Dit besluit van ECOSOC legt het werkprogramma van de CSW voor enkele jaren vast. Het laatste *ECOSOC besluit* hierover dateert van 2016 en loopt tot 2019.

De 62^{ste} zitting van de CSW

Van 12 tot 23 maart 2018 kwam de Commissie Status van de Vrouw voor de *62ste keer* samen. Het hoofdthema van de zitting was: uitdagingen en kansen voor gendergelijkheid en empowerment van vrouwen en meisjes op het platteland. Het geëvalueerde thema was: deelname en toegang van vrouwen tot de media en ICT en de impact daarvan op de rechten en empowerment van vrouwen. Hierin werd de voortgang en obstakels in de uitvoering van de *besluiten van de 47ste zitting* van de CSW bekeken. Tijdens de zitting werd ook een aanbeveling aangenomen over de herdenking van de 25^{ste} verjaardag van de Vierde Wereldvrouwenconferentie in 2020.

Vorbereidende vergaderingen

In aanloop naar de 62^{ste} CSW zitting werden over het hoofdthema voorbereidende regionale vergaderingen, een zitting met experts en een multi-stakeholderforum georganiseerd. Er werden hierover ook meerdere interessante rapporten en artikels gepubliceerd.

✓ *Regionale voorbereidende vergaderingen*

Op het niveau van de VN Lidstaten en de internationale instellingen waren er drie regionale voorbereidende vergaderingen: een voor de Afrikaanse regio, een voor regio Latijns-Amerika en de Caraïben en een voor de regio Azië-Stille Zuidzee. Op de fora werden goede praktijken geïdentificeerd en aanbevelingen aangenomen. De zitting voor Latijns Amerika en de Caraïben aanvaardde een *verklaring*. De andere vergaderingen (*Azië-Pacific, Afrikaanse regio*) aanvaardden aanbevelingen.

✓ *Overleg met experts*

Het *overleg met experts* besteedde aandacht aan kwesties zoals recht op grondbezit en productiemiddelen, recht op een adequate levensstandaard en sociale bescherming (waardig werk, onbetaalde arbeid, recht op gezondheid), recht op voedselsoevereiniteit en betere voeding, publiek-private partnerschappen en investeringen in gezondheid en zorg, zelfbeschikking en empowerment van vrouwen (over hun lichaam, hun leven, hun gezin...). De klimaatopwarming en het neoliberale economische model werden als de grootste obstakels voor de rechten van vrouwen en meisjes op het platteland geïdentificeerd. De resultaten van het overleg werden gebundeld in een *verslag*. Op de *website van UNWOMEN* vindt u de voorbereidende rapporten en bijdragen van experts aan het overleg.

✓ *Multi-stakeholderforum*

Tijdens het *multi-stakeholderforum* (New York, januari 2018) werden aan de hand van vooraf opgestelde vragen vier panelgesprekken gehouden. In de panels werd gesproken over rechten op grondbezit en landgebruik, over voedselzekerheid en voedselveiligheid en over de toegang tot onderwijs, ICT, infrastructuur, water, sanitair, gezondheidszorg en tot seksuele en reproductieve gezondheid en rechten. Er werd ook aandacht besteed aan mogelijke wetgeving, programma's en beleid om schadelijke gebruiken en geweld op vrouwen en meisjes aan te pakken. Meer informatie vindt u *hier*.

Rondetafels en dialogen tijdens de CSW 62 zitting

Op de officiële zitting van de CSW 62 werden ministeriële rondetafels, interactieve dialogen op hoog niveau en panelgesprekken met experts georganiseerd, naast algemene debatten.

De resultaten en besluiten hiervan worden weergegeven in een samenvatting van de voorzitter. De samenvattingen van de voorzitter zijn niet bindend, maar ze kunnen het beleid van staten en instellingen wel inspireren.

CSW62: rondetafels en interactieve dialogen

Vier ministeriële rondetafels over goede praktijken ...

- voor empowerment van vrouwen en meisjes op het platteland via toegang tot onderwijs, infrastructuur en technologie en via voedselzekerheid en voedzame voeding. (*samenvatting van de voorzitter*)
- om geweld op vrouwen te voorkomen en om toegang tot justitie, sociale diensten en gezondheidszorg te verzekeren. (*samenvatting van de voorzitter*)

Twee interactieve dialogen op hoog niveau over ...

- partnerschappen voor gendergelijkheid en empowerment van vrouwen en meisjes. (*samenvatting van de voorzitter*)
- versnelde uitvoering van de Peking Verklaring en de aanbevelingen van het Peking Actieplatform en het bereiken van concrete resultaten tegen 2020. (*samenvatting van de voorzitter*)

Twee interactieve dialogen over ...

- toegang van vrouwen tot media en ICT en de impact die ze hebben op rechten en empowerment van vrouwen. (*samenvatting van de voorzitter*)

Twee panels met experts over ...

- uitdagingen en kansen voor gendergelijkheid en empowerment van vrouwen en meisjes op het platteland; meer bepaald: over de impact van landrechten en grondbezit van vrouwen op voor het bereiken van de SDG's (*samenvatting van de voorzitter.*) De bijdragen van de experts vindt u *hier*.
- nieuwe methoden om gegevens te verzamelen voor het meten van de vooruitgang op vlak van gendergelijkheid en empowerment van vrouwen. De toelichting bij dit panel en de bijdragen van de experts vindt u *hier*.

Klik *hier* voor een overzicht van de samenvattingen van de voorzitters, voor de briefing nota's, de tussenkomsten van de verschillende landen (waaronder België) en de bijdragen van de experts.

Resultaten van de zitting: aangenomen besluiten, resoluties, verslag

Tijdens iedere zitting onderhandelen de VN Lidstaten over de *aangenomen besluiten* van de Commissie Status van de Vrouw. Deze aangenomen besluiten identificeren obstakels en uitdagingen voor de vooruitgang op vlak van mensenrechten van vrouwen en voor de implementatie van eerder aangegane engagementen. Ze bevatten ook actiegerichte aanbevelingen voor staten, relevante internationale instellingen, mechanismen en entiteiten van de Verenigde Naties en andere relevante stakeholders.

Daarnaast werden naar gewoonte ook een beperkt aantal resoluties aanvaard. Drie resoluties over terugkerende thema's (de situatie van en hulpverlening aan Palestijnse vrouwen, vrijlating van ontvoerde vrouwen en meisjes en vrouwen en meisjes en hiv en aids) en twee besluiten over de herdenking van de 25^{ste} verjaardag van de Vierde Wereldvrouwenconferentie in 2020.⁵

In 2020 zal de Commissie Status van de Vrouw de uitvoering van het *Peking Actieplatform* evalueren, waaronder een evaluatie van actuele uitdagingen voor de implementatie ervan en een analyse en evaluatie van de bijdrage van het Peking Actieplatform aan de volledige realisatie van de 2030 Agenda voor duurzame ontwikkeling vanuit genderperspectief.

In het ene besluit worden regeringen opgeroepen om hiertoe een allesomvattende evaluatie te maken van de geboekte vooruitgang én van de uitdagingen voor implementatie. Regeringen worden voorts sterk aangemoedigd om op alle niveaus samen te werken met relevante stakeholders, in het bijzonder met de vrouwenorganisaties, om de 2020 evaluatie voor te bereiden, om zo voordeel te halen uit hun ervaringen en expertise. VN regionale commissies worden aangemoedigd om regionale evaluaties te maken.

Het andere besluit verzoekt de VN Algemene Vergadering om ter gelegenheid van de 25^{ste} verjaardag van de Vierde Wereldvrouwenconferentie een high level ontmoeting te organiseren als onderdeel van de 75^{ste} zitting van de Algemene Vergadering. De resultaten van deze zitting zullen vastgelegd worden in een samenvatting van de voorzitter.

Officiële documenten

Op de website van UNWOMEN vindt u onder 'documentatie' een *overzicht van de officiële documenten* die de zitting van de CSW 'voeden', waaronder de rapporten van de VN Secretaris-generaal, zijnde : het rapport over de uitdagingen en kansen voor gendergelijkheid en empowerment van vrouwen en meisjes op het platteland (document *E/CN.6/2018/3*) en het rapport over de uitvoering van de aangenomen besluiten van de 47^{ste} zitting van de Commissie Status van de vrouw (document *E/CN.6/2018/4*).

Het officiële verslag van de zitting was op het moment van publicatie van dit document nog niet beschikbaar. U kunt het via [deze link](#) terugvinden.

Media, ICT, gender en empowerment: vaststellingen en besluiten

Uit de interactieve dialoog op hoog niveau over toegang tot media en ICT

Tijdens de interactieve dialoog over media en ICT kwam naar voren dat digitale ontwikkelingen vele aspecten van het economische, sociale en politieke leven snel gewijzigd hebben, waaronder: kenniscreatie, toegang en verspreiding van informatie en manieren van werken en interageren. Deze digitale ontwikkelingen hebben verregaande gevolgen voor zaken zoals onderwijs en leren, toegang tot diensten, tewerkstelling...

⁵ Zie besluiten: *E/CN.6/2018/L.6* en *E/CN.6/2018/L.7*.

Hoewel landen al heel wat maatregelen genomen hebben om vrouwen en meisjes te empoweren op vlak van ICT en media, zijn er belangrijke tekortkomingen die dringend om aandacht vragen. Globaal bestaan er hardnekkige en soms toenemende genderkloven op het domein van toegang tot en gebruik van ICT en inzake onderwijs, opleiding en tewerkstelling in de sector. Meerdere landen spraken in dit verband over een hardnekkige en soms zelfs toenemende digitale genderkloof: minder meisjes en vrouwen kiezen voor een studie of werkterrein op het domein van wetenschap, technologie, engineering en wiskunde (STEM). Dit geldt vooral voor de computerwetenschappen. Er werd ook aangehaald dat in de media een gelijkaardige trend te zien is: er zijn veel meer mannelijke dan vrouwelijke journalisten en voor wat betreft de topposities in de media is er vaak een achteruitgang vast te stellen.

De uitdagingen van de digitale ontwikkeling en van het wijdverspreid gebruik van ICT, waaronder online media, gaan niet alleen over participatie van vrouwen en meisjes, maar ook over het bestendigen van stereotypen en negatieve sociale normen. Het digitale tijdperk creëert ook nieuwe bedreigingen voor de veiligheid en privacy van meisjes en vrouwen en nieuwe vormen van geweld. Gaande van cybergeweld, seksuele pesterijen en seksuele intimidatie tot beeldvorming over fysieke eigenschappen, rollen en verwachtingen, beroepen en activiteiten die de genderongelijkheid bestendigen.

Vele landen haalden aan dat de integratie van een genderperspectief in ICT strategieën en in het beleid een solide basis verschaffen om de kansen van vrouwen en meisjes om deel te nemen aan de digitale ontwikkelingen te verhogen en om de uitdagingen in verband met gendergelijkheid aan te pakken. Volgende zaken werden door de deelnemende landen als mogelijk antwoord op de problematiek naar voren gebracht:

- jonge mensen via onderwijs en campagnes empoweren over veilig surfen op het net;
- databestanden voor journalisten opmaken om zo de diversificatie van geraadpleegde bronnen en experts ten gunste van gelijkheid en diversiteit te faciliteren;
- jonge vrouwen betrekken bij de ontwikkeling van digitale instrumenten;
- stereotypen counteren door bijvoorbeeld de diversiteit en successen van vrouwelijke atletes in verf zetten om zo de associatie van mannen met sport te doorbreken en om deelname aan sport van vrouwen en meisjes te bevorderen;
- wettelijke en regelgevende maatregelen nemen om digitale 'beschadiging' te voorkomen en te monitoren, waaronder wetten op informatie en observatiecentra om symbolisch geweld, haatspraak en intimidatie en pesterijen in de media te monitoren;
- hacktechnologie inzetten om gendergebonden geweld aan te pakken en in kaart te brengen, om gegevens te verzamelen en om slachtoffers toegang te verschaffen tot belangrijke informatie en ondersteuning;
- digitale opleidingsprogramma voor de burgers met focus op digitale geletterdheid, communicatie, handel, veiligheid en wetgeving;
- de toegang tot betaalbare ICT tools vergroten en beurzen voor meisjes ter beschikking stellen, als incentive om te kiezen voor ICT; naast prijzen en applicaties om vrouwen aan te trekken voor de ICT sector;

- een combinatie van maatregelen voor opleiding, capaciteitsontwikkeling en digitale geletterdheid met maatregelen die een carrière van vrouwen in de digitale sector ondersteunen, waaronder maatregelen voor een betere combinatie arbeid en gezin;
- coherente partnerschappen tussen regeringen, ngo's, de media en de private sector (waaronder publiek-private partnerschappen) om de toegang en gebruik van ICT door vrouwen en meisjes te verbeteren.

Uit de aangenomen besluiten van de Commissie Status van de Vrouw

In de aangenomen besluiten over toegang en empowerment van vrouwen en meisjes op het domein van media en ICT pleit de CSW voor :

- Verzekeren van gelijke toegang tot onderwijs en vorming van hoge kwaliteit voor vrouwen en meisjes, gaande van basis digitale geletterdheid tot gevorderde technologische en beroepsopleidingen en kansen op levenslang leren.
- Versterking van het normatieve wettelijke kader en beleidskader en voor maatregelen om bestaande engagementen en verplichtingen op vlak van gendergelijkheid en empowerment van vrouwen en meisjes volledig uit te voeren.
- Een nationaal beleid en wettelijke maatregelen die de mensenrechten en fundamentele vrijheden van alle vrouwen en meisjes beschermen en bevorderen en acties waardoor de omgeving die schendingen of misbruik van hun rechten niet aanvaard.
- Doeltreffende maatregelen en strategieën om seksuele intimidatie en pesterij van vrouwen en meisjes te voorkomen en te stoppen, waaronder maatregelen tegen cyberpesten en cyberstalking, met nadruk op effectieve wettelijke, preventieve en beschermende maatregelen voor de slachtoffers of diegenen die bijzonder kwetsbaar zijn voor deze pesterijen.
- Een economisch en sociaal beleid dat meisjes en vrouwen versterkt en voor investeringen in toegankelijke kwaliteitsvolle, duurzame en gendergevoelige infrastructuur en in tijdbesparende technologieën, informatie en communicatie technologie (ICT).
- Versterken van genderbewuste duurzame en betaalbare technologie en communicatie netwerken en infrastructuur, onderbouwd door planning waarin een genderperspectief geïntegreerd is.
- Faciliteren van de toegang van vrouwen en meisjes tot ICT en STEM onderwijs en STEM opleidingen, voor uitbreiding van de reikwijdte en het toepassingsgebied van ICT mobiel leren en van ICT alfabetisering en voor het bevorderen van een veilige cyberruimte voor vrouwen en meisjes, zodat ze toegang hebben tot deze sectoren op de arbeidsmarkt.
- Erkenning van de belangrijke potentiële rol van de media voor gendergelijkheid en empowerment van vrouwen en meisjes, o.m. door middel van niet discriminerende en gendergevoelige programmatie, bannen van genderstereotypen (o.m. in de reclame), ontwikkeling/versterking van zelfregulerende mechanismen en aanmoediging van personen die in de media werken om opleidingen te volgen om te komen tot een evenwichtige en niet stereotype beeldvorming van vrouwen en meisjes.